

Naročnina doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ograje-kom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol tak niže. 1 tekstem Din. Mali 5 Din., 1 D. 50 p. Popust po dogovori.

Kšt. VIII. 6/33.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. VI. je po naredbi z dne 31. 12. 1933. s katero je bila določena glavna razprava na dan 16. 1. 1934., istega dne razpravljalo javno o obtožbi državnega tožilca v Ljubljani z dne 27. 4. 1933. pod predstvom s. o. s. Kralja Ivana, v navzočnosti s. o. s. dr. Senka Josipa in s. o. s. dr. Štrukelj Stanka kot sodnikov v prisotnosti s. pr. Grum Milana, državnega tožilca dr. Ogoreutza Roberta in v navzočnosti državnega tožilca v Ljubljani in njegovega branilca dr. Voršiča noe. dr. Natlačena, odvetnika v Ljubljani in po predlogu državnega tožilca na kaznovanje v smislu obtožbe in branilca na oprostitev dne 16. januarja 1934. razsodilo: Obtoženec Ilja Alojzij, sin Andreja in Ivane roj. Gašperlin, roj. 19. 6. 1905. v Sp. Brniku, jurist in urednik „Novin“ r. k. vere, samski, pristojen v Cerklje pri Kranju, stan v Kranju, že kaznovan, v prostosti, je kriv, da je kot odgovorni urednik perijodičnega v Kranju izhajajočega tednika „Novine“ objavil v tem listu št. 46. z dne 18. 12. 1933. na 5. strani 3. opredeljen članek „Belinci“. Sresni načelnik dr. Terstenjak in sreski zdravnik dr. Lipnjak sta pregledala 9. decembra našo lekarno in dognala, da je lekarnar g. Tibor Peklo meo vse v najlepšem redu. Ob tej priliki je lekarnar bilo povedano, da več ne sme voditi lekarnar, ar bi mogo imeti 5 letno prakso ma pa samo triletno. Tak predpisuje novi zakon. Nekak je poleg gornjih pravih zakonskih zaprek pravo: more iti, zakaj se je družo a „čarnimi“. Pripomnimo, ka ta gospod svoje gospostvo ma tudi samo „čarnim“, to je našemi k svetstvam hodečemi narodi zahvaliti.“ — torej o javnem uslužbencu z ozirom na to svojstvo priobčil nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti, dobremu imenu in družabnemu ugledu.

Zakrivil je s tem prestopke zoper čast po čl. 52, 54. II. zak. o tisku in se po čl. 54. II. cit. zak. v uporabo § 71/5 k. z. obsodi na 900 in 600 Din denarne kazni, izterljive v 14 dnevih po pravomočnosti sodbe, ki se v slučaju neizterljivosti nadomesti s kaznijo 25 dni zaporu po § 310. k. p. na povračilo stroškov kazenskega postopanja in ev. izvršitve kazni, ki se izreko za izterljive, po čl. 63. zak. o tisku pa se mora natisniti sodba v izpisku v navedenem listu „Novine“ in sicer na obstojenčeve stroške na čelu tega lista. Ljubljana, 16. 1. 1934.

Šteri majo prav?

V Austriji se je bila državljanska bojna preminocne dni. Na jezere je ranjenih i mrtvih sküпно. Nedužne familije so zgubile svoje hranitele, država pa dobila sirmake, štere mora prehraniti, če nešče, da bi nezadovolstvo lačnih povzročilo znova nemire. Zakoj se je šlo? Drüštvo „Heimwehr“ (Narodna obrana) je štel v roke vzeti vodstvo države proti vsem ostojčim strankam, tüdi proti krščansko-socialnini i socialnodemokratskim. Tak so štel napraviti, kak je napravö Musso-lini v Italiji: z orožjom se polastiti vlasti. Dr. Dollfuss, predsednik vlade je bio preslab. Zahtevam Heimwehra, da bi njemi dao prek vse urade po državi, nese je vüpaö proti postaviti i je zato na njegovo zahtevo razpüsto vse politične stranke, tüdi lastno krščansko socialno i priznao samo nekšo „domovinsko fronto“, ali državno stranko, v štero je stopilo drüštvo Heimwehra.

Socialni demokratje, gda so zvedili, ka njim je stranka razpüščena, so zgrabili za orožje. Meli so cele trdnjave skopane i grozno municije po celöj Austriji i so napravili vladnim četam velike zgübe. A teška artilerija jih je premagala. Več voditelov je zaprtih i na jezere delavcov.

So meli prav Heimwehrovci? Ne. So meli prav socialni demokratje? Ne. Oboji so si bratje, edneiste države sinovje, edneiste nemške matere deca, pravi bratje po domovini i pokolenji. Če sovražnika ne smem vmoriti, tem menje brata. Bog nam glasi: ne vmori.

Potem pa, što je pooblastio Heimwehrovce, da se polastijo vse slüžbe v državi i prevzamejo vso vodstvo? So bili od vlade nato oprošeni, ki je zastopnica lüdstva? Nikak ne. Zato je pa njihov greh vekši, kak siromaškoga delavstva, štero se je borilo za zgüblene pravice, samo ka se z orožjom ne bi smelo, ar ne bilo z orožjom napadeno. Pride na dnevni red tü ešče edno

pitanje. Odkod so vzeli delavci toliko orožja, što jih je podpirao, da so si napravili cele podzemelske hodnike i trdnjave? Oni so se pripravljali, to je gotovo, kak i to, da jih je nekak pri tom podpirao. Da v tom časi, gda je tüdi v Austrije brezposelnost i glad med delavci, je ne mogoče si pokrbeti teliko orožja iz lastnoga žepa kak so je meli delavci. Podpirali so je komunisti. Dosta so spokradnoli od veleposesnikov i kmetov v Rusiji, lejko so iz toga ropa podpirali socialne demokrate i komuniste.

Sama Austrija je pa tüdi bila en magazin za orožje, šteroga so napunjavale talijanske fabrike. Odtec je šlo vno go na Vogrsko, vno go pa ostalo doma i prišlo nesamo Heimwehri, nego tüdi Schutzbundi v roke. Stranka socialni demokratov si je najmre dala ime Schutzbund, ka pomeni „obrambna zveza“.

Ne edni, ne drügi so meli prav. Nasilje je prepovedano vsaköj stranki, vsakömi človeki. Niedna stranka, kakšče lepo, i krasno doneče narodno ime nosi, je ne vredna našega zavüpanja, štera ne drži bože zapovedi. Roparje i morilci, pravi Bog, ne pridejo v njegovo kraljestvo. Naj ne pridejo zato tüdi do našega srca.

Nedelska šola.

IV. Trg... trg... Trg...

Pogovorili smo si v našöj nedelskoj šoli dvoje:

1. da se priporočä kmeti, naj pridela — blago,
2. naj povekša svojo strokovno izobrazbo.

Ne pozabimo pa, ka nam ne bo pomagalo dosta ne to prvo, ne to drügo opravilo, če ne spoznamo gonilne sile vsega gospodarstva: trg, potrebe küpcov.

„Trg“, ta reč je jako šörkoga pomena. Ne pomeni samo kraj, gde se blago oda, ne lüdi, šteri blago küpüjejo, ne lüdi, šteri pov na te, ali drügi način porabijo — ponücajo. Trg pomeni vse troje, to je pravo trojstvo. No in to „trojstvo“ je tista velka sila, štero mora poznati kmet, če hoče meti za pošteno delo pošteno plačilo.

Od trojice, štero smo imenüvali z ednov rečjov za „trg“, je najmočnejša sila sküпина lüdi, šteri kmečke pridelke porabijo, s tüjkov se to pravi — pridelke — konzumirajo, zato so to konzumenti, slovenski „potrošilci.“ Gospodinja, štera na placi küpi tvojo šalato, meso od sosedove telice, sadje iz tretje vesi itd. vse to pa zato, da bi doma pripravila sebi in svojim, je — konzument, potrošilka. Soldačija je tüdi konzument, ar troši plodove kmečkoga dela: melo, mast, meso, oves, seno, slamo (vse to se zna za konje.) Na kratko povedano: konzumenti, potrošilci so vsi, šteri vživajo sadove kmečkoga dela. Da je takših „konzumentov“ največ v mestih, to je v varašaj, med varašanci, je razumlivo vsem, šteri znajo, da varašanci delajo v tovarni, v uradaj, v delavnicaj, da svoje zemle nemajo, živeža so pa potrebni ravno tak, kak naš kmet, ali tisti veški lüdj, šteri imajo tüdi drügo opravilo, ali poleg toga drügoga opravila se skrbijo tüdi za lepoto i koristnost gred, njivice itd.

V našöj banovini i v našöj državi je takših konzumentov — malo. Smo pač kmetška država, velka večina naših lüdi pripovle živež sama. Ostali pa, to je — konzumenti — za kmetške pridelke za plačilo, majo prevelko izbiro, premalo penez, zato je pravi trg za kmetške pridelke v splošnom prek meje, v tüjini, gde je zemla malo rodovitna, gde je dosta takših konzumentov, šteri majo živež proti plačili v penezaj. Ali tej konzumenti so navadno daleč, so strašno izbirčni,

razvajeni, tüdi mühasti; pot do teh je silno težka. Lejko ma naš kmet najlepše blago, je itak ne gvišno, če lejko oda svoje pridelke v tüjino, zato, ar se lejko zgodi, ka pot do teh küpcov brani ali naša, ali tista tüja država... Države so takše kak lüdj: če so med se bom dobre, si pomagajo, če ne, pa škodüjejo. Naše žito, naše meso, je zagvišno tak dobro, kak na priliko vogrsko, itak taljanski küpec, či le more, se ogne našega. To se pravi: za konzumente v tüjini se moremo boriti, pa ne posamezniki, nego vsi, združeno, prek države. Ali ešče bole povedano: kmečki stan bi mogeo meti v kmetskoj državi prvo reč na vodstvo državnih poslov; žele kmetov in njüvih pravih zastopnikov, bi mogle meti takšo moč, da se proti kmetским interesom ne bi smelo i ne bi moglo grešiti. Se zna, ka je to zadeva izobraženih, složnih in zanesljivih kmetov. Kmetški narod, šteri beži dnes za Petrom, vütro za Pavlom, pojütrišnjem za Vanekom, ne sme misliti na odločilno moč, ar se nišče, tüdi najbolje pošteni lüdj ne vüpaö postaviti na pete za takši narod, ne znajoč kak dugo i kelko vernih lüdi majo za se bom.

Potrebščine tüjih potrošilcov spravljajo z domi v tüjino: tržci.

Je to drüga sila našega trojstva, trga.

Tržec küpi i oda vse, kaj njemi nesë. Tržec ma na mesti srca — bankaš, poleg razuma — bankaš, njegovim vüjam je najlepša reč — dobiček. Lejko bi bio trgovec tüdi drügačen. Lejko, ali zagvišno bi ga oskübli tisti, šteri znajo kak more trgovec lübiti dobiček... Lačnih je na milijone, ali itak ravno tak na milijone ide število vreč kave, štero vsako leto pomečejo v morje, na milijone ide število meterskih centov pšenice, s šterov körjio, pa vse to samo zato, ar tržci ščejo meti i morajo meti dobiček...

Se zna, ka ne mislimo mi na male tržce v domačöj vesi, nego na tiste velke ribe, štere mogočno plavajo v vodaj velkoga bogastva i opravljajo velke küpcije med odavajalci te države i med küpci drüge države. Tej bogatini i drüžbe teh bogatinov so velesila, majo takšo moč — kakše vsi drügi državljani vküper navadno ne zmorejo. To je velka nesreča. Ešče vekša nesreča je, ka tej bogatini s svojimi penezi, s svojimi novinami, knjigami, s svojimi plačanimi lüdm pri volitvaj, ali tüdi brez volitve, pripravijo velko večino naroda, da se navdüšüje za reči, štere v istini samo skritim tržcom prinašajo koristi.

Što se more postaviti na pete proti tem požeračom? Samo složen, pameten, vstrajen kmetški stan. Vsi kmetje.

Tretja sila v trojstvi „trga“ je kraj, gde se küpcija vrši. Dosta varošov pomeni dosta varašavcov, teda tüdi velki tabor konzumentov, potrošilcov. Če so takši varaši (mesta) v bližini domačoga kraja, je to velkoga pomena za kmetovalce. Bližina stalnih, dobro plačüjüch küpcov, je odločilnoga pomena na to: kaj, i kdaj naj pridela kmet.

Na konci bi nam lejko povedali: vse to, kaj smo razlagali od „trga“, spada pravzaprav k izobrazbi kmeta. Tak je.

Ali: ar se moč i potrebe treh sil, štere tvorijo trojstvo „trg“, stalno spreminjajo, je ne mogočo dosegnöti kmetško izobrazbo, štera bi dala vsikdar dobro podvücene posamezne kmete, zato je potrebno, da je kmetški stan dobro organiziran, da ma poštene, zavüpanja vredne voditele, šteri majo čas i sposobnost, da pazijo na vsako spremembo na „trgi“ i po potrebi dajo svojim potrebna navodila.

Pri nas bi bile takše organizacije kmetški odbori v občini, v srezu v

banovini. Žalostno je, da vidi naš narod v tej organizacijaj većinom naprave, štere koštajo. Če so kraji, gde kmetški odbori ne delajo prav, so lüdj sami krivi: zakaj ne postavijo v odbore sposobne lüdi. Nejvekši oseö, največši pijanec i zapravlavec tüdi lejko pride v kmetški odbor, če lüdj neščejo i nemrejo razmiti, ka so tej odbori postavljeni zato, ka bi pomagali kmetским stani v vsakom dugovanji, ne pa zato, ka bi kimali na primer kmetским referenti, pa tak kimali, ka za tem kimanjom ne pride nikaj dobroga, ka dobre tanače püstijo na edno vüjo notri, na drügo pa — vö.

Toda dale!

Pravimo, ka za ednok mamos trgi v tüjini križ. Dobro, obrnimo potem pogled na dom. Malo je domačih konzumentov, slabi so pri penezaj, lejko so izbirčni, ali itak so nam lejko v hasek, če potrebe toga domačoga trga dobro poznamo.

V našöj banovini najbolje rodovitna zemla je naša. Na toj zemli lejko pripovamo semensko blago, na naši travnikaj travno seme, v štalaj lejko redimo plemensko živino, za vse to pa mamo tüdi doma dobre küpce.

Malo več od toga — drügo nedelo.

Pisma naših z tüjine

Bethlehem. Pa. N. Amerika.

Prečastiti gospod!

Človek vam nemore popisati vso nevelo, ka so naši lüdj eti v Ameriki zadnja leta pretrpeli. Jaz se čüdivam, kak so mogli vse to prestati. Vnogi i prevnogi je zgübo hišo, i to zato, ar je malo duga meo na nej i ne zmagao z interešom. Eti v Bethlehemu so moji farnicje poprek v vseh teh štiraj letaj delali samo 150 dni, a plača je bila najmenša. Meni je tüdi strašno bilo, pa mi je ešče zdaj strašno. 80 jezero dolarov duga meti, farnicke pa ne delajo; strašno je to. Vsako leto morem plačati prek 4 jezero dolarov intereša, a lansko leto sam pa meo samo 9500 dolarov notrijemanja. A gde je pa šola, gde je plača organista i zvonara, gde je moja plača, gde je premog, voda, elektrika i vse drüge potrebščine?

Vnogo pozdravov vam pošila Vaš vu sv. Frančiški

Rev. Horvat Egidi.

(Iz reči g. plivanoša Horvata vidimo, keliko so razmere v Ameriki bole žalostne, kak pri nas. Zato pa bodimo dobri. Bogi zahvalni i podpirajmo njegove pomenkanje trpeče sirote. Vr.)

Banovinski svet.

Zasedanje našega banovinskoga sveta je minolo. Na dnevni red je prišlo na njem vse, ka se tiče našega gospodarstva v celöj banovini. Sprejeti je pravilnik, što so lejko občinski uradniki i kakše kvalifikacije morejo meti. Za njihove penzije se pa more stvoriti posebni fond. Trošarina na vino i mošt je vednaka, eden dinar na liter. Šolstvo, bolnišnice, sirotišnice, ceste, pač vse je prišlo na dnevni red i se je iskala pomoč za potrebe. Dače do vlekla za sebov pali banovinske naloge i se s tem povekšavale. Pa to narod drage vole plača, naj samo vidi, da njemi je na hasek. Gda dobimo do rok celi banovinski proračun, več napišemo.

Plačaj „Novine“.

NEDELA.

Druga postna nedela.

Evangelium sv. Mataja VIII.

Vu onom vremeni: Vzeo je sehom Jezus Petra, i Jakoba, i Janosa brata njegovoga, i pelao je nje na breg visiki zosed: i preobrazo se je pred njimi. I svejto se je obraz njegov, liki sunce; gvant pa njegov je bejli gratao, liki sneg: I ovo skazala sta se njim Mojzeš, ino Eliaš žnjim gučea. Odgovoreči pa Peter pravo je Jezusi: Gospodne, dobro je nam eti biti: či ščeš, napravimo eti tri šatore, tebi ednoga, Mojzeši ednoga, i Eliaši ednoga. Gđa je pa on ešče gučao; ovo svetli oblak je obsencio nje: i ovo glas z oblaka, govoreči: Eto je Sin moj ljubleni, v šterom se je meni dobro dopadnoli; njega poslušajte. I da bi čuli Vučenicke, spadnoli so na obraz svoj, i zbojali so se jako. I pristope je Jezus, i dotečno se je njih, i pravo je njim: stante gori, i nebojte se. Prizdigno-vši pa oči svoje, nikoga so nej vidili, nego samoga Jezusa. I doli idoči oni z bregja, zapovedo je njim Jezus govoreči: nikomi ne povejte videjnja, dokeč Sin človeči od mrtvi gori ne stane.

* * *

So v človečem življenji časi, kda vse, ka je človečega, zemelskoga, odpove. Človeča tolažba je preslaba, zemelska podpora je premala, vso dobroto, smilenost ki nam jo delijo ljubeca srca, vse čutimo kak da bi vse to premalo i preslabo bilo za nas i naš križ ali ka je naša nevolja, ki nas je zadela mnogo vekša, rana mnogo globša... Pravimo: Nagla smrt matere, ali deteta, ali kakše velko razočaranje, prevara itd. Za takše težke vore življenja nam ostane samo edina pomoč, tolažba, prebizišče itd. Bog, večnost i vse to, ka od tam prihaja, moč i svetlost, vüpanje i tolažba... Edno takšo sliko nam nudi sv. evangelium v priliki Kristušovoga preobrazenja na gori Tabor.

Preddogodki toga dela so bili eti. V 16 poglavji sv. Mataja pripovedava, ka je Kristuš apoštolom napovedao svoje trpljenje i smrt. Tri leta vči že sirmaško lüstvo o božem kraljestvi, tolaži, pomaga, ozdravlja itd. Narod ga zľubi, ga nasleduje vsepovsodi. Kak lepa bodočnost čaka gospoda i njegove apoštole. Slava, dika razumevanje, priznanje i telko zahvale. Tak so gledali s svojimi človečimi pogledi apoštole v bodočnost, kak bo vse lepo i dobro... tak kak mi v zlatih senjaj.

Ali življenje pa je kazalo inači. Kristuš njim pokaže drugo lice. Njim ga mora pokazati! Da dika, hozanna pride, ali pride tudi to, ka vi ne čakate, križaj ga. Kak če bi strela vdarila z jasnoga neba, tak je zadela napoved trpljenja i smrti Kristušova. Kristuš njim razloži trpljenje i smrt svojo na križi... Kakše razočaranje, prevara v Kristuši. „Mi smo se pa vüpali, da On bo rešo Izrael...“ Kristuš pa je večkrat pravo: Blaženi so, ki se ne spačijo nad menov... Ešče več! Kda je Kristuš apoštolom pojasno vso skrivnost svojega trpljenja, ešče dodao: Če što šče za menov iti, naj zataji samoga sebe, vzeme svoj križ i hodi za menov“. Kakše misli, slütnje so hodile apoštolom po glavi, kak so priklumavali i se starali, ka bo, kak bo. I so ne razmeli skrivnosti trpenja i smrti Kristušove, ešče menje pa, ka bi sami šli na križ kda za Kristušom. Oni so si samo mislili i čutili: Vse je fertik, vse zgübleno... To so bile težke vore...

Kristuš, večna dobrota pa je vzeme i pela na goro Tabor i se je pred njimi spremeni i apoštole je napunila nebeska moč, svetloba, tolažba... Zdaj je inačiše njihove mišljenje. Zakaj? Eden žarek je prisijao iz Večnosti...

Kelkokrat se nahajamo v spodobnem življenjskom položaji, brez moči, razsvetlenosti, tolažbe, brez vsakega vüpanja... Človek i človeče odpove... Blaženi smo, če nas Kristuš s svojov mislijov ali želov, ali svojov podobov pripela na Tabor, kde zagledamo eto življenje, i vse križe, ki nas doletijo na tom sveti. Ali mi smo že skoro pozabili na onostran i smo tak navezani na to stran življenja, zato pa nam je tak silno težko včasih...

Tabor... Posveti nam prek življenja, kda je pomoč, tolažba, prebizišče sigurno v najtežkejših vürah življenja...

V nebo kriči.

V Maribori je oblast odkrila roparsko bando. So bili to kakši bivši vojaki, ki so se ne fronti navčili nese bojati smrti, nego vzeti — tudi življenje? O nikak ne. To so bila deca. Od 12 do 16 let stara deca, štera je vlamlala v trgovine i je oropala. Što jih je na to navčeo?

Skopačje trdoga srca, veseljaki, brez srca, nezmerni pivci, plesalci, kadilci i vsi drugi zapelivci. Ta deca stanjuje v barakaj. Najemnine stariš ne mogo plačati, pa je prišo na cesto. Gospodar, ki ga na cesto vrgeo pa vnogokrat jezere zapravo na bale i druge veselice, zabave i pojedine. Delavci brez dela se stiskavlejo v teh barakaj, lačni so, raztrgani so, toplote ne poznajo v zimi i ne hlada po leti. Poleg njih pa se svet smeje, v maškerade oblači, pleše i pije. Pa vsi majo ednoga nebeskoga Očo. A vero v ednoga Očo nebeskoga vmorijo v teh siromakoj skopačje, veseljače, zapravljivci, *ar ne spuniyo svoje dužnosti*. Bog je zapovedao pod kaznijov večnoga pogübljenja, da moramo tak ljubili svojega bližnjega kak samoga sebe. Jest, obleko, toplo sobo moram zato tak voščiti i pripraviti trpečemi brati če mam občem, kak samomi sebi. Zabava ne sme potrošiti, skopost pa ne shraniti, ka je potrebno za trpečega bližnjega. Takši je boži zakon. I da ga ne drži skopač i zapravlač, zato se omaja vera v siromaških družinaj i rodijo te i redijo te maloletne tovaže i ropare. Ne drugi, vi skopačje kamenoga srca i vi zapravlačje brez srca ste dali v roke toj nedužnoj deci vlomilsko šker i je navčili ropati. V nebo kriči.

Kavaš Štefan, z Melinac hš. 77, je dobo pod brojom III. No. 17796. od 16. dec. 1930 rešenje od banske uprave, proti šteromi nega več pritožbe, ka je njegovo večna last 2 orala agrarne zemle. Leta 1932. se je merila zemla. Njegoviva dva orala je mera zmenšala z dobrim namenom. Vzela njemi je pol orala z izgovorom, ka je tui slaba zemla i obečala, ka za toga pol orala slabe zemle dobi indri pol orala dobre zemle. Pa se je zgödilo to? Že pišemo 1934. leto, pa siromak z osmerov decov brez dela, ki žive v kučici, štera stoji na 40 kľatrov „velikom“ dvorišči plačuje dačo tudi od odvzetoga poloralazemle. Ki nema krajcara dohodkov, mora s poldrugoga plüga prehraniti 10 člansko družino pa plačati 218 Din. 25 p. dače od te agrarne zemle.

Občina je potrdila, da je ta njegova pritožba, ki jo je poslaol raztrgan i gladen na bansko upravo, istinita.

A pa keliko takših Kavaš Štefanov je v Slov. Krajini, šteri so trpeli krivico pri delitvi agrarne zemle, ki so pravi, istinski siromacije, ki njim po zakoni v prvoj vrsti pripada, dobili so pa njihov deo, tudi takši, ki bi iz svojega lejko živeli. Ne pitamo, što je kriv. Samo povdarjamo, da ta nevolja tudi v nebo kriči.

Sirotinski sin se je zgľaso pri meni. Že davno je zgübo stariše. Si-

rota brez oče i matere je — štiri leta je prestao hlačen i žeden, moker i vüšiv strelne jarke. Pride domo punoleten. Išče svoj sirotinski penez. Vse tiho, nišče se ne oglasi. Čaka leto za letom. Nikomi nikaj. Nazadnje piše prek na sirotinski stolec, naj njemi plača vü vložen sirotinski penez. I za odgovor dobi, da je vogrska vlada že 1. 1929. izplačela našoj njegov penez i nesrečne obveznice vojnoga posojila, štere je tutor dao podpisati. Ide na našo oblast, küpi koleke i prosi vü svoj siromaški, osküben deo. Niti pismenoga odgovora ne dobi. Pa keliko je takših sirot! Keliko bi jih krvavo potrebuivalo te krajcare, šteri so žüli njihovih pokojnih starišov. Tudi v nebo kriči ta nevolja i prosi pravico i smilenost.

Živa, delavna vera.

„Če ščemo, da bodo verske i cerkvene prireditve rodile stalnih i veličavnih sadov, to se pravi, da po njih postanemo pred Bogom „bouši“, popolnejši, te ne smemo ostati pri zvünešnjosti. *Odznotrj, iz žive vere v srci* morajo zvirati i kliti vse naše molitve i pobožnosti; na *verskom osvedočenji v düši* more sloniti vse naše mišljenje, govorenje, djanje. „*Brez vere ne mogoče, Bogi biti prijeten*. Što šče k Bogi priti, mora vervati, da on je, i da je tistim, ki ga iščejo, plačnik.“ (Hebr. 11: 6.) Tak plše od sv. Düha presvetleni sv. Paveo Hebrejcom.

„Vse čase so se najšli lüdje, ki so tajili Boga, čeravno človeki zdrava pamet pravi, da mora biti nad njim i nad svetom Začetnik i večni Stvoriteo vseh stvari; ve si nači ne moremo razložiti, odkod smo i odkod je, ka vidimo okoli sebe. Zato je že v svetom Pismi stare Zaveze zapisana obsodba bogotajcov: „*Nespametnjak pravi v svojem srci: Nega Boga*“ (Ps. 13-1.) Pa dendenesnji svet je v neakšoj šatanskoj podivjanosti naravnost napovedao boj Bogi, i vsemi, ka je z Bogom v Zvezi. Zjedinilo se je na jezere i stojezere zasleplencov po vseh deželaj, ki so si sami nadjali ime „Brezbožniki“; ki ščejo ztrgati lüdem vero iz srca; ki bi radi vničili vse, ka spomina na Boga; ki so se celo začeli medsebov pozdravlati z bogokletnimi rečmi: „Nega Boga“, i odzdravlati „Ga ne bilo i ga ne bo“. — Bog njim bodi milostiven. Ne vejo, ka delajo.“

Te lepe reči so zapisali naš prevz. g. ap. upravičeo Dr. Tomažič Ivan Jožef, v svojem postnom pastirskom listi.

Ne kadi.

Kvar v narodnom gospodarstvu.

Kajenje ne hasni, nego škodi i posamezniki i celoj državi. Vzemimo najmenši račun. Ti zakadiš dnevno samo 50 par. Na leto ti pride 182 D. 50 p. Gđa boš star petdeset let, si zakado od 15 leta naprej 6387 D. 50 p. brez interesa. Z interesom vred pa 15500 Din. Čüješ? *Petnajsetjezero i petsto dinarov*, če si na mesec samo 15 dinarov zakado. Keliko si pa du-

ludem, šteri se ravnajo po navuki tistoga, šteroga mi sovražimo, i šteri so verno vdani öči vseh psöv (pápi) i velkomi svinjaki (sv. Cerkvi).

Potom ga je Martinot pitao, kak njemi je ime. Odvrno je: „Znam tvoje i svoje ime tak dobro kak ti, ali ne povem ti ga. Mam svoje zroke“. Prišestni den je pitao Tresch obsedenoga, zakaj je bio premoči večer voči obema gospodoma iz Schlehtstadta tak sirovi i grobi. — „Nemrem prenašati Spitzu“, je odgovoro, „i ravno tak ne ovoga drugoga, šteri toti prebiva v Schlehtstadti, ali je ne odtec (Martinot je prišo iz departementa Neurthe.) On preveč, vno go preveč moli, ar vsakši prosti čas posveti molitvi. Darüje vse, ka ma, siromakom, tak da za sebe ohrani samo nekaj cot. Poleg toga šče hodi k bogatcom i prosi za siromake. Nemrem ga prenesti, ne guči mi več od njega.“

I proti Treschi je šatan ne bio nikaj bole prijazen. Ednok ga je imenuvao velko vejko, daleč segajočo i šče pridjao: „Ti si lakomnik, skopi

žen v kasi? Če ne bi kadio, bi bio dužen? Bi ti trbelo zakon o zaščiti kmeta? Bi te kase opominale za šumo i interese? Vidiš, kakši kvar napravi kajenje i to *najfaleše kajenje*.

Države pa ešče več potrošijo. Nemčija je za tobak dala 1. 1916 edno milijardo mark. Posajenoga je mela 17 jezero hektarov zemle. Na toj zemli bi zraslo 30 milijonov kilogramov pšenice ali 200 milijonov kilogramov krumplov. Keliko siromakov bi se nahranilo z tem živežom, zdaj se pa kolejo milijoni z čemerom nikotinom. Na celom sveti bi tista zemla, štera je zasajena z duhanom, obrodila pol-drugi milijon metrov pšenice. Bi bila tak velika lakota na sveti, če bi države nači gospodarile?

Največ delavcov merje pred časom v tobačnik fabrikaj. Države zgübijajo delavne moči i si nakopavajo stroške s penzijami i bolniškimi prispevki, štere ne bi nosile, če bi ti delavci delali druga, potrebna i zdravija ne tak škodljiva dela.

Ai nam ognji ne napravijo milijonske škode? Cigaretlin je vrgo ta pri oslici, pipo si je stepeo vü v štali, cigar si je našgao nepremišleno i nastao je ogenj. Pa zgorela je včasi edna hiša, včasi celi red hiš, včasi cela ves. Kelikokrat se to zgodi. Ali je kadio v posteli, zaspao pa nastali dim ga je zadüšo. Pred kratkim se je to zgödilo v Sloveniji.

Vidite, keliko kvara napravi kajenje nam i državi, odevčimo se ga.

Joško Maučec:

Spoznajmo slovanske narode!

Od vsej tej plemen je kavkaško pleme najbole bistroga razuma — pameti i je v zgodovini po kulturi že davno prekosilo vsa druga plemena. Delimo pa Kaukaze ali belo pleme v tri rodove: *v hamitski, semitski i indoevropski ali jafetski* rod. Med Hamiti so se v starom veki posebno odliküvali stari *Egipčanje*. Senitski narodi so bili v starom veki najznamenitejši: Feničani, Sirci, Babilonci, v zdajšnjem časi pa so najbole znani Izraelci — židovje, ki so raztrešeni po celoj zemli.

Najveksi rod so *Indoeuropejci*, ki se ločijo v tri velke skupine. 1. *Azijance*, 2. *Jüžno Europejce*, k šterim prištevamo: Grke i druge narode. 3. *Sev. Europejci*, ki se delijo na Nemce, Slovane i druge narode. Ob toj priliki si oglejmo slovanske narode.

Slovani so popunoma drugačna skupina narodov kak so Romani ali Germani. Čeravno nastanejo spori — svaje med posamičnimi slovanskimi narodi, se čütijo vsi slovanski narodi med sebov za brate po krvi. Posebno v tujini, gđa človek kem bole zahrepeni po vsem, ka spomina na njegove domače i njegovo domovino, postane Slovani ležej pri srci, če čüje soroden slovanski jezik. Takšega bratskoga čüstva je ne med Romani, k šterim prištevamo Italijane, Francuze, Španjolce, Portugalce i Romune, ešče menje pa med Germani, k šterim prištevamo Nemce, Dance, Holandce, Švede, Norvežane i Angleže. Angleži je ne

odirač, nikaj mi ne daš, niti krumpičove lüpine ne. Vse davleš Velkoj Gospej s pričkom na kolenaj“. Nato ga je Tresch pitao: „Gde stoji Velka Gospa?“ — „Nad dverami“. Ali je ne to tista, štere se ti telko bojiš? — „Ne, liki ona, štero maš v svojem malom omareki, i štera drži piščka na svojih kolenaj“. — To podobno, tak zvano Pieta, je dobo župan od svoje tetice iz Sv. Pilta i jo meo jako v časti.

Edne nedele vgojdo, gđa je zvönilo k podigavanji, je zgrabila šatana velka besnost. Sestra dvorjenica njemi nato pravi: „Samo počakaj! nede dugo, da boš prisiljeni k bežanji. Ali te ne bi mogla sama izgnati?“

„Maš prekratki nos za to!“ se njoj je odrezao šatan.

„Što te pa te lejko izžene?“ — „Charles Brey“, se je glaso odgovor. — To je gučao iz Jožefa. Ravno tak je naznalo šatan v starejšem dečki, da bo prisiljeni odstopiti v navzočnosti 12 oseb i da bo potom pes (Leopold) znova slüh zadobo. „Ali“, je pridjao, „jaz njim bom delao odpor“. — Sledi

P. Sutter:

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Zgled ob sedenja dvoh dečkov od hüdobnoga düha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemec.

XI. Šatanova pripóznanja.

Martinot pripovedáve v ednom svojih spisov, kak se je illfurtskomi župani posrečilo zvedeti od ednoga obsedenih, štera pobožnost je prava. Dečko je izjavo: „Tak da boš znao, jedino tvoj način pobožnosti je pravi, vsi drugi so slabi“. „Ali kak je to“, je pitao Tresch, „da takše reči naznanjaš?“

„K tomi sem prisiljeni“, je odvrno obsedeni, „in to od ovih treh tam zgoraj. Nadale ti moram naznaniti, da nemamo nikše oblasti nad lüdmi, šteri tak mislijo i delajo kak ti. Ne zmoremo nikaj proti tistim, šteri se dobro spovedavlejo, i lepo prečiščavajo, i „Velko Gospo“, štera je tudi kriva naše nesreče, tak častijo i na pomoč zovejo kak ti. Nemremo škoditi tistim

Nemec nikaj bole pri srci kak Španec ali Italijanec. To najbolje vidi tisti, šteri pozna bar v glavnem zgodovino tej narodov.

Zavolo bratskoga čustva i jezikovne pa krvne sorodnosti se je med Slovani že od nekdaj v zgodovini porodila miseo po večšoj skupnosti i složnosti. Kem bole so Slovanom pretili skupni sovražniki, Törki, Nemci i Madjari, tem bole je postanola močna zahteva po slovanskoj medsebojnoj pomoči ali slovanskoj vzajemnosti.

(Dale)

Politični pregled.

Austrija. Boj je mino, vlada mir. Od delavcov je vlada v Beči zaplenila 100 mašinskih pušk, 3000 pušk, 4000 revolverov i 250 jezero patronov. V predmestjih Beča je pa policija našla 40 jezero pušk, 900 kišt ročnih bomb i nešteto drugoga orožja. Dr. Innitzer bečki kardinal je v lepom cerkvenom pismi pozvao celi avstrijski narod brez razlike strank, naj se pomiri i povrne k Bogi. Vnogo je sirot, ar so spokapali očevje i tūdi matere so zgubile svoje življenje. — Italijanski listi so neizmerno veseli, da je Austrija pobila socialne demokrate i da bo zdaj tam vladao fašizem, kak vlada v Italija.

Polska i Rusija sta sklenile pogodbo. V smisli te pogodbe se bo deta obe državi podpirali i čuvali neodvisnost baltskih držav. Ta pogodba ma tak obrambni značaj proti politiki Nemčije, štera bi rada baltske države pod svojo oblast dobila. Obe državi sta svoja poslaništva podignole na veleposlaništva. Že davno bi se mogle tak zastopiti slovanske države, kak se zdaj zastopita Polka i Rusija pa bi se nam Slovanom že davno tūdi bole godilo.

Slovenska krajina.

Česa se boji šatan. V denešnji številki Novin prečitite dobro podlistek: „Šatan v Illfurti“. Šatan priznava, da po zapovedi i moči Boga mora odgovarjati i povedati istino. Pa ka je povedao? Povedao je, ka on, najmre šatan, nema moči proti tistim, ki a) goreče častijo Bl. Devico Marijo, b) ki se vredno spovedavajo i prečiščavajo i c) ki siromakom radi pomagajo. To je z rečjov priznao. Z djanjom je pa priznao moč Jezušovoga svetoga Imena, ar se je vlekeo vkup kak jež i cvilo, gda je duhovnik spregovorilo reči sv. Pisma, ka se pred Jezušovim imenom mora vsako koleno naniziti, peklenskih prebivalcov tūdi.

Turnišče. Pri nas vodijo sestre gospodinski tečaj. Obiskavle ga 13 deklin. Tečaj se vrši vsaki den i bo trpo dva meseca.

Nova provincialka šolskih sester, mati Romana, so preminole dni obiskali naselbine sester v Sl. Krajini.

Na znanje starim naročnikom v Lipovcih, Polani, Prosečkojvesi i Mlajtincih. Naznanja se nam, da nešteri naročniki z teh občin glasijo, ka so lani Novine z M. listom koš-

tale skupno 24 Din, i to zato, ka je prej tak bilo v Novinaj. Mi odgovorimo, da toga ne bilo v Novinaj. V Novinaj se je pisalo, ka če bi od šest jezero naročnikov više bilo samo na Novine i bi tej včas k novomi leti doliplačali vso naročninu, te bi lejko dali tiste male lanske Novine za 12 Din. letno. Ali ne edno ne drugo se ne je zgodilo. Naročniki nesamo ka so ne plačali lani, nego vnogi so lanko ešče letos dužni, število naročnikov pa niti blūz ne tak naraslo, kak se je zahtevalo. Vsaki je dužen plačati za Novine 24 Din., za M. list pa 12 Din. pri širitelaj za lani i letos. Telko more vsaki v glavi mesti, ka za 24 Din. dati Novine, M. list i ešče kalendar, šteri sam košta 10 Din, je ne mogoče. Ki kaj takšega žele, krivico dela božoj reči.

Sv. Jürj. Na novo zastava Marrijine družbe sodarivale Bežan Alojzija i Lenaršič Ana iz Gornjij. Slavič po 100 Din. Lenaršič Terezija je poslala iz francuzkoga 114 Din. Vsem trem vrlim družicam naj Marija pomaga. — Treza pa Ana sta pozabili, zakaj sta prišli v cerkev k meši, zato sta pa tam ne molili Boga, nego si gučali i smejali, tak ka še druge sta pačili. Najše se je možki, ki jima je glave vkūper sklonkao. Naj bo tema dvema i vsem povedano, ki bi se tak oponašale, da je cerkev hiša molitvi pa ne senjarenja.

Serdica. Naš vrli širiteo g. Gaber Franc, je te dni obhajao med svojimi srebrno zdavanje. To pot se je tūdi njegova družina posvetila presv. Srci Jezušovomi. Želemo tomi dobromi katoličanskomi moži i družini še zlato zdavanje! — Gospodinski ali kuhinjski tečaj za dekile se vrši že dva tjedna v šoli. Toliko dekeo se je prijavilo, da so se ne mogle vse sprejeti. Vodi tečaj zvesta i na to vučena gospodična vučitelica Julija Štibler. Takših tečajov bi več trbelo.

Travniška zadruga za doljelendavski srez v Turnišči je mela letno skupščino dne 15. februara t. l. Strokovna predavanja sta mela: inženjer Saoar od banske uprave iz Ljubljane in kmet. referent Lipovec. Za predsednika je bio zvoljen g. Trboča Štefan, podpredsednika Litrop Štefan, za tajnika Drekonja šol. upraviteo, za blagajnika Vojkovič Jožef iz Turnišča in še 5 odbornikov. Zadruga ima namen povzdignoti naše travništvo s pomočjov krožkov, ki jih bo vstanavljala v raznih krajaj. Vstanovljeni so tūdi: Odsek za pridelovanje semen krmskih rastlin, odsek za silose in odsek za namakalne naprave na okoli 600 oralov velikom travniku pri Ledavi.

Zlato zdavanje. V Korovcih sta febr. 11. obhajala Kosednar Miška i žena Julija 50 letnico zakona. V mirnom hišnom zakoni sta z pobožnostjov, poštenostjov i šparovitnostjov preživela 50 let, ka njima zdaj ne trbe na stare dni stradati. V nedelo vgodno je na domi starčka zlatodavca najprle teva pozdravo starišina Ciglar Leopold, ki je kak sosed poznao njiva zgledno življenje. Zatem sta deklamirali primerne vrstice svatbici Ciglar Marija i Ferko Marta. Prva je naznanila, da je dnes zlato sunce izišlo, da

zlato zdavanje pozlati. Ta druga je pa gučala od velikoga veselja, štero napuni nesamo slavlenco, nego celo ves i celo cankovsko faro, štera dnes prvič obhaja zlato zdavanje. Po tom pozdravi je zbrana vnožina sprevedila starčka v cerkev, gde jiva je po prešetom postnom pastirskom listi pozdravila Čontalova Micika z Korosec z etov lepov pesmicov:

Le stopita v bože svetišče
pred zlatoporočni oltar;
Bogi prinesta zahvalo
za redko poklonjeni dar.
Mi vsi se pa združimo z vama
i s prošnjami vaših sinov:
Gospod naj pri vama ostane,
z Gospodom njegov blagoslov;
gda spadne pa vama življenja zavesa,
odpro se nad zvezdami sveta nebesa.

Nato so g. kaplan med lepim govorom blagoslovili zlatozdavanca, služili sv. mešo i po njej spopevali Te Deum. Na slovesnost so lūdje iz devetih far privreli, celo ešče iz sosedne Austrije. Po svetoy meši je godba sprevedila svatbo k obedi v gostilno Vogler Viktora, pri šterom je slavlenco pozdravila znova Ferko Marta. V svojem pozdravi je omenila zlate palice, štere sta slavlenco v križ djane v rokaj držala, je želela vse dobro celoy svatbi, štarišini i svedoki pa, ka bi se tūdi včakala ednok zlatoga zdavanja. Na večerjo so gostje šli domo i pri njej se ne spozabili iz sirot Slov. Krajine, darivali so na Dom sv. Frančiška. — Mi od naše strani zlatozdavancima želemo, naj bo zlata njidva zadnja vūra, ka njima odpre zlata nebesa.

Sreski kmetijski odbor v Dol. Lendavi je meo letno skupščino. Kmetijski referent je podao izčpno poročilo o kmetijskoj pospeševalnom deli in o smernicaj za nadalne delavanje sres. kmetijskoga odbora. Izvoljeni so bili: predsednik Litrop Štefan, iz Turnišča, podpredsednik Peterka Martin iz Belčinec, tajnik Lipovec Janko, blagajnik Sok Anton. V izvršilni odbor še: Bakan Štefan iz Nedelice, Lebar Josip iz Kapce in Žerdin Ivan iz Lendave.

Marijini listi so prišli. V vsakom je notri Marijkin Ograček.

Na leto košta 4 Din. Če ga šteri naročnik ne obdrži, naj si poišče med decov, dečkami i deklamiranočnika na njega. Vsaki naj si služi plačo v nebi s tem, ka de širio Marijino slavo. Za to nebesko plačo iščite za Marijikin Ograček naročnika med mladincov, ki mate M. list. Goreti moramo za božo čast i rešenje duš i nikšega trūda se ne zbojati. To je pravō katoličanstvo. Jezuš je pravo, ka je ne zadosta praviti: Gospodne, Gospodne, nego z djanjom pokažimo, da ga ljubimo i iščemo njegovo čast.

Semenski krompir. Sresko načelstvo v Dol. Lendavi bo razdelilo vekše količine semenskoga kromplina 1 q od 60—70 Din. Delil se bo rožnik, oneidovec in krasnik (Schneefocke). Prijave je oddati pri kmetijskih društvi in občinaj.

Šesttedenski zimski kmetijski tečaj v Velikoj Polani je zaključen. Tečaj so redno obiskavali predvsem mladiludje iz Polane. Ob zaključki so jim bile razdeljene strokovne knjige. Predavali so tūkaršnji strokovnjaki.

Občni zbor živinorejskih selek-

cijskih društva bo v nedelo 25. t. m. ob 11. dop. v Dolgivasi in ob 3. pop. v Dolini. Živinorejci pridite.

Občni zbor selekcijskoga društva za svetlolisasto govedo v Črensovcih se obdrži z navadnim dnevnim redom 4. marca ob 3 popoldne na občinskem uradi. Če občni zbor ne bi bio sklepčen, se vrši z istim dnevnim redom na istom mestu drugi s pravicov sklepčnosti.

M. Sobota. Sukič Štefan, predsednik obrtne zadruge, dober kršćanski mož i naš dugoletni naročnik je zakopao preminoci tjeden svojo ženo, Ano. V molitev naših naročnikov zročimo pokojno, žalostnomi moževi pa izrazimo naše globoko sožalje.

Lepe cepike dobite kupiti na šolskom cepičnjeki v Črensovcih. Zglasite se pri g. šolskom upraviteli.

Krog. Teško so zbetežali Bejek Janoša, črensovskoga g. kaplana mati.

Smrt v Ameriki. Vmro je v Chicagi ūtroša Jožef, doma iz Črensovec, gde njemi žive dovica z decov. Molimo za njega.

Plačali so iz Chicage Novine M. list z Ogračekom v stari kraj:

Lutar Štefan za brata Lutar Martina v Črensovcih, Toplak Ivan i žena za Gjura Pavla na Sr. Bistrici. Špilak Ivan za Cigan Ago na Dol. Bistrici, Vuk Helena za Kramar Ano v Žižkih in za Sarjaš Ivana v Trniji.

Podporo so nam poslali na naše liste gg.: Osterc Peter, trgovec, Beltinci, 25, N. duhovnik 20, N. uradnik 30, Maroša Štefan, Francija, 6, Škafar Matjaš, sluga okr. sodišča v Soboti, 5, Čuš Jakob, upravnik pošte v Ptuiji 10, Dr. Piskernik Angela, profesorica v Novom mestu 33 Din. — Bog povrni vsem!

Novine so zadnji tjeden narasle za falatov: 4 prek mej države, 3 pri Gradi, 1 v Ljubljani, 1 v G. Slaveči, 2 na Melincih, 1 v Vadarcih, 1 v Filovcih, 1 v Radovcih, 1 v Markovcih, 1 v Črensovcih, skupno za 16 komadov. — Odstopo je eden naročnik v Bogojini i eden pod Lipov. — Uprava.

Dvatjedenski prikrjovalni tečaj se je začeo v Črensovcih v Našem Domi. Deklice obiskavite ga, da se navčite obleko si „vrezati“ i zašiti.

Potivanje v Rim, Neapol i Sicilijo priredi „Jeronimski Putnički Odbor, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21“ od 29. aprila do 12. maja. Celo potivanje košta 2800 Din.

Kat. akcija v Soboti. Katoličanska delavnost je mela svoje spravišče v Soboti 13. febr. Prišlo je vkup 14 duhovnikov i dosta moškoga sveta. Spravišče je vodo tajnik kat. akcije g. Kolenc Franc. Ž njim je prišo tūdi g. Jerebič, predsednik kat. akcije. Bog daj dosta sadu.

Martinišćarje v Črensovcih. Dnes, 25. februara nastopi v Našem Domi dijaška kongregacija iz Martinišća z prav lepov igrov „Kral podzemlja“. Čisti dobiček je namenjen za kupilo družbene zastave. Toplo vableni vsi.

Zahvala. Vincencijova konferenca presv. Srca Jezušovoga v Ljubljani, pri šteroj deluje naš rojak g. misijonar Matija Čontala, ima v Ljubljani dijaško kuhinjo, kje dobiva prek sedemdeset siromajskih dijakov brezplačno obed in večerjo. Med dijaki, ki so vdeležni te dobrote, je tūdi več dijakov gimnazijcov ino akademikov iz Slovenske krajine. Toj dijaškoj kuhinji je naklono v zadnjem časi g. industr. i nar. posl., Jožef Benko iz Murske Sobotice ročko masti, za koj nas prosi imenūvana konferenca, da objavimo njeno najprisrčnejšo zahvalo.

Veliko sprotolešnje senje v Pragi. Od 11. do 18. marca bo v Pragi, glavnem mestu Čehoslovaške veliki sejm, na šterom naš jugoslovanski urad za širjenje mednarodne trgovine odpre razstavo. Posebnost toga sejma bo velika izbira naprav i posod i z glažovine pa porcelana. Obiskovalci dobijo v Austriji i Jugoslaviji 25%, na Madjarskom 33%, v Čehoslovaškoj pa 50% popusta po železnica. Na ladjaj istotak bo okoli 50% popusta.

bomo vidli, kak velki odpor je delao šatan eksorcisti, šteri ga je v navzočnosti 12 oseb izganjao.

Pobožen duhovnik, bivši milošćinar v Saint-Charlesi, je prišeo v Schiltigheim k obseidenomi dečki. Vstopivši v hižo, je pozdravo z etimi rečmi: V Jezušovom imeni naj poklekne vsakše koleno, zemelskih, nebeskih i peklenskih. (Fil. II. 10.) Komaj je to spregovoro, se je dečko zrūšo, kak brezdušna stvar i se je jeclajoč i tūleč vlekeo pod posteo. Duhovnik je ponovo te reči i njemi velo, naj se približa. Gda se je brano to včiniti, je pošćkropo z blagoslovenov vodov pod posteo. Te je prišeo po štiraj zvijajoč se i sūkajoč se, na to pa v megnjenji skočo v kot kak najdale od duhovnika.

PREKOSNICE.

Recepti našega oglejūvača.

Naš oglejūvač vam ma dosta posla. Nalūknoti more vsako hišo i kučo i poglednoti, jeli čtejo Slovenci Slovenske Krajine svoje Novine, ali pa

ne. Da je pa hiši i kuč dosta, i ar majo ali spotrete dveri ali zlomljena okna, njemi pri oglejūvanji zavolo cuga večkrat kaj pride. Včasi ga zob zbolji, včasi glava, včasi, gda njemi naročniki posili davlejo naročninu, pa ešče več, kak trbe plačati, ga začne stiskavati. Muči ga tūdi reumatizem od vnogoga pisanja, ar se zmirom javljajo novi naročniki i nieden stari nešće odstopiti. Proti vsem tem nevolam si je mogo iposkrbeti vrastva, ka na poti ne bi opešao. I naleto je na takše domače vrastvo, ka njemi je vsikdar pomagalo. Zato je priporoča tūdi vam.

Eto so njegovi recepti.

Či te stiskavle, olūpli tōrnovo jaboko, razreži na štiri taie, kuhaj frtao vōre, potom z neslanov soljov osoli. Či se ti posreči tak kūhanoga kompot falat poguti dol spraviti, te več nikdar nede črvo bolelo.

Gda nemaš gustuša jesti, smekni mlinski kamen v srce, potom segni z levov rok v lūknjo i vleči tak dugo, ka mlinski kamen z znotrinov vō obrneš; te ga primi z obema rokama (slo-

bodno tūdi z ednov, či si zadosta močen) i ga naribli kak ren. Krv pa vlej v kad brez dna i se kopli v njoj; nastrūgani mlinski kamen pa pikaj z vilicami pa pojej. Či to točno opraviš, dobiš takši gustuš, ka ne forma.

Reuma se etak vrači: Poišči breji brūs, (za silo je takši tūdi dober, šteri mlade ma), poberi vso salo z njega i to ocvri. Kda se salo sede, primešaj ednok telko debeloga gledanja i trikrat telko mastnoga gučanja. To mazalo nesi v dugom lonci v pateko i prosi, ka ti na lonce naj cedilo gor nakelijo. Či de ti patikaroš pravo, ka si nimak, de gučao sveto istino.

Recept proti glavoboli. Naribaj nakvalo kak zelje i je deni v laboško pražit. Prosi kovača na posodo te največši hamer i ga tak isto deni pražit. Kda boš v pamet jemao, ka si že zadosta nori, zemi nakovalo vō z laboške i na sredi dvora deni dol. Potom položi glavo na nakovalo i tvoji fērmanski kuma te naj s vsov močjov s hamrom po glavi vdāri. Nikdar te več nede glava bolela.

Kratki glasi.

Albert, belgijski krao je spadno dol z pečine i se bujo. Njegov nasljednik je sin Leopold.

Pred 130 leti je začeo stari predelek našega kralja, Kara Gjorgje Petrovič — Čarni Jurič, borbo proti Turskom i je Srbijo odslobodio turskoga jarma. Spomin te zmage smo obhajali preminući tjeden v našoj državi. Vršile so se razne slovesnosti i ne bilo večnja po šolaj.

Od lampice petrolejke se je vužgala i zgorala v Bosanskom Dobočci šest letna deklica Milič Marica zavolo nepazljivosti starišov.

V Srdišči pri Dravi so vmrli tamošnji plivanoš Canjak Jakob, ki so 40 let vodili faro i se včakali celo biserne meše. Sprevedilo je pokojnoga 30 duhovnikov i vngoro naroda na zadnjoj poti.

Na Čehoslovaškom so snižali vrednost korone, da bi se poživilo tršтво. Zlata zaloga, ki po sklepi Zveze narodov mora pokriti kovani i papirnati penez, se je snižala od 35 na 25%. Dobiček ide državi na hasek, ar bo ž njim na svečkih trgaj konkurirala z drugimi državami.

Iz Bolgarije je prišlo v Belgrad 50 bogoslovov i tu priredilo cerkeni koncert. Bogoslovce je pozdravo dr. Slavič Matjaš, rektor ljubljanskoga vseučilišča, ki se je mudio v Beogradu z deputacijom za ustanovitev vseučilišne knjižice.

V Savi se je vtopo 72 let star ljubljanski šotar Breskvar Jožef. Starček si je vzeo življenje, ar ne meo zaslužka. Če bi šče malo potrpo, bi ga že rešo nevole dober Bog, ki jedini ma oblast vzeti življenje.

Mariborski mestni avtobusi so napravili lani 463 jezero kilometrov vožnje semota. To je desetkrat već poti so napravili, kak je pot duga okoli sveta.

Krajina Angela, 17 letna deklica, štero je besen pes vjo i se je ne ščista zvrčala, je v Mostari vužgala štiri hiši. Dve sta rešenivi, dve pa vničeni. V norosti se je štela tudi vtopiti i pobegnoti, pa so jo vseli rešili.

Dva razbojnika sta napadnola v Sladaji pri Despotovci kmeta Živkoviča hišo i zahtevala od žene peneze. Mož je bio na deli. Žena ne štela peneze izročiti. Nato sta jo tak dugo mučila, dokeč njima ne zročila 3500 Din. Več pa ne štela. Zato sta jo zvezala, njej vüsta zamašila i tak jo vlekla iz vesi dva kilometra. A to so opazili noćni straže, ženo so rešili, ropare pa spoznali i izročili oblasti. Tu sta priznala tudi druge svoje rope i ovadila celo roparsko bandu.

Hodžera Svetislav, naše države poslanec, je nastvo jugoslovansko narodno stranko. To stranko je zdaj potrdno notrašnji minister.

Čehoslovaške zadrüge so se sporazumele z našov Glavnov Zadružnov Zvezov, ka bodo prek nje jemale vse svinje, štere v druge države ne bi mogli izvoziti.

Te tjeden se je vršila v Beogradu konferenca sadjarov, na šteroj se je razpravljalo, kak se naj podigne izvoz našega sada v inozemstvo.

Bivši grčkokatoličanski škof v Križevcih poleg Zagreba, Drohobeczy so vmrli vu velikoj starosti. Pokopao jih njihov nasljednik dr. Njarádi.

Napoleonov plašč, šteroga je no-so, gda je bežao z Rusije, ma pri sebi na Bavarskom družina Traunsteinova. Očak te družine je bio moćen, visiki dečko, zato je bio prideljen k straži samoga casara Napoleona. Ar je zima bila strašna, se je casari smilo i njemi je pred šator poslao svoj z oroslanov novov dlakov obložen plašč. To je pa bilo tudi za Napoleona boše, ar je brez finoga plašča v kmečkoj obleki ležej vujšo Rusom.

IZJAVA.

Podpisan Ficko Rudolf, Vidonci hš. 157. izjavlam, da so tisti guči, kak da bi v našoj občini občinski računi ne bili v redi, neistiniti. Kovač Jožef župan nikaj ne kriv.

Ficko Rudolf.

Službena naznanila.

Delavcem v vednost!

Ekspozitura Javne borze dela v Murski Soboti opozarja delavce na sledeće:

1. Vsak delavec, kateri bo v prihodnji sezoni šel na delo bodisi sam ali z palirjem v Slavonijo, Bačko ali druge kraje doma v državi, mora pred odhodom na delo priti osebo k Borzi dela in podati prijavo. S seboj mora prinesiti svojo delavsko knjižico, ki naj bo opremljena tudi s sliko. Brez take knjižice se nikogar ne bo vzelo vpošte. Ako potujejo delavci v skupinah, se morajo vsi naenkrat prijaviti. Ako skupina obsega već kakor 100 ljudi, se določi za sprejemanja dva dni. Zato morajo palirji, ki vodijo take skupine, vsaj 8 dni pred odhodom na delo dati pri Borzi dela prijavo, kdaj in koliko moških in ženskih delavcev in h komu bodo peljali. Vsak palir mora, predno poda prijavo, pokazati dovoljenje sreskega načelstva v M. Soboti, odnosno D. Lendavi, da sme delavce nabirati. Brez takega dovoljenja se nobenemu palirju ne bo izdalo objave za polovično vožnjo.

Oni delavci, kateri bodo sami šli na delo, morajo tudi prinesiti s seboj svojo delavsko knjižico in dopis-poziv, ki so ga prejeli od gospodarja, kateri jih vabi k sebi v delo. Brez takega povabiia nihče ne bo dobil objave za polovično vožnjo. Tak poziv mora biti resničen, izviren, na falsifikate se ne bo oziralo in se prošnja zavrne. Dopisi-pozivi poznanec, sorodnikov itd. se pri tem ne smejo in ne bodo vpoštevali.

Razen tega lahko dobi vsak brezposelni delavec objavo za polovično vožnjo ako se tri dni pred odhodom na delo prijavi pri Borzi dela. Toda v tem slučaju ne bo dobil objave dalje kakor do prve bližnje Borze dela, t. j. do Celja ali Zagreba.

2. Delavci, kateri bodo potovali na delo v Francijo, morajo ravno tako, kakor zgornji, prinesiti s seboj svojo (ne izposojeno tujo) delavsko knjižico. Kdor se bo prijavil z izposojeno delavsko knjižico in se ugotovi, da je podal neresnično prijavo o svoji osebi, bo izključen od posredovanja in bo utrpel poleg še kazenske posledice.

Vsa občinska in ostala merodajna oblastva se naprošajo, da pri izdaju delavskih knjižic in ostalih potrdil delavcem, posvetijo vso pažnjo, da delavci ne bodo posedovali naenkrat po dve knjižici, ali iste izposojali svojem, kakor se je doslej to pogosto dogajalo.

Borza dela uraduje za stranke vsak delavni dan, razen nedelje in praznikov, zjutraj od osmih pa do dvanajstih dopoldne. Izvzeti so slučajji, kadar se opremlja većja delavska skupina, takrat so uradne ure po potrebi izvršitve dela, toda samo za dotično skupino. Zato se strankam, ki imajo izvršiti posle samo za svojo osebo, priporoča, da se prijavljajo pri Borzi dela vedno samo ob določenih uradnih urah vsak delavni dan dopoldne.

Bistrički Ferko:

Sirmacije.

„Nega ga šče izda“ so si gučali oča Martin i šli pomali v hišo.

„Štefja šče nega?“ pitajo Kata. „Nej! Ravno zaj si gučin, ka predugo delajo.“

Števan pa Kata sta bila že stariva. Nej sta že mogla dosta delati. Pa telko je bilou, ka sta djala v red, ka je bilou doma potrebno. Vse drugo je pa pripravo mlajši sin Štef. Starejši sin Viktor je spadno v Karpataj. Bio je preveć osaguren. Dostakrat se je potegno s puškov s strelnoga jarka i strelao na Rusa. Eden ga je pa zapazo i ga strejlo v červo. Tak vuğnjeni je vmrl i nej so ga već našli pajdašje, ki so to doma pripovিদավ.

Tak je ostao mlajši, Štef, ki jim je bio prava opora. Mladi je šče bio, pa je mogeo doma vse delati. Pa ka doma. Doma bi že šlo. Da je človik trüden, si počine i či je lačen si zeme kaj k sebi. Indri je pa tou inači.

POZIV zapuščinskim upnikom.

Zemljič Štefan, posestnik, mesar in hotelir v Beltincih št. 10 istotam stanujoć, je 29. julija 1933 umrl v bolnici v Murski Soboti.

Vsi, ki imajo proti njegovoj zapuščini kako terjatev, se pozivajo, da stavijo svoje zahtevke pri sreskem sodišću v Dolnji Lendavi ali pri podpisanem javnem notarju kot sodnem komisarju v njegovi pisarni v Dolnji Lendavi dne 30. marca 1934. ustno, ali do tega dne javijo pismeno in jih dokažejo. Sicer nimaju oni, katerih terjatve niso zastavnopravno zavarovane, proti zapuščini, če bi bila ista radi poplaćanja prijavljenih terjatev izčrpana, nikakega nadaljnega zahtevka.

Dolnja Lendava, dne 14. februara 1934.

Dr. Peterlin Makso, l. r.
javni notar kot sodni komisar

Delati cejli den kak živina, te pa šče jesti ne vüpati vzeti. Mladi je šče, pa ga je sram. Ka je 18 let? Pa on vam v tej gingavij lejta dela za tri odrašene moške.

To je ravno težilo Števana pa Kata. Toda nej sta jemi mogla pomagati. Radiva bi šla namesto njega pa sta nej mogla.

Tak sta se s težkimi mislimi spravljale spat. Pihnola sta lampaš i tiho molila sedećiva na posteli. Nato je v hiži zavladao boži mir. Samo starinska vöra na stejni je motila to tišino. Zdelo se je, ka se znan zaletavle i šče kimplre odmeriti čas človečega življenja.

Števan i Kata sta šče nej spala. Kata so molili, Števan pa so ležali i i nekaj premišljavali.

„Števan spiš?“ so pitali Kata, da so zmolili.

„Nej.“
Kata so küšnoli križec na čisli i je djali pod zglavnik. Legli so i popravili blazino.

„Nemrem ti nanč moliti. Sploj mi hodi na miseo naš Štef. On se ti po lüćkom deli vse spretégne. Ve je šče skoro deca. Pa takši potli nej-majo nikše jakosti.“

„Jaz pa nemrem, ka bi šou namesto njega. Stari san že.“

„Ve ne mislim tou, ka bi šou ti namesto njega.“

„Tüdi müva“, pravijo Martin, prle kak sva se ženila, sva nej roke naskriž držala. Po rejsan sva si zaslužila telko, ka sva si spouvala tou hižičko.

Viš tou me ravno boli, da čaka tou tüdi njega. Cejlo življenje obslužavati foringe ali pa iti v tujino, ge obhodi Boug zna kak.

Obema je leglo na srce nekaj žmetnoga. Gledala sta nejasno sinovo bodoćnost. Bolelo jiva je srce, kak boli vsakšega poštenoga stariša, da vijdi svoje dejte v težavaj. Trpela bi namesto njega pa je nej bilou mogouće. Bližala se jima je bejla starost. Čiravno ka sta delala celo življenje, nej sta mogla već pripraviti svojimi deteti.

Mala hišica s kravicov in s par gućeki, to de njegovu verstvo. Nej sta si mogla spraviti već. Kak bi tüdi naj? Sakši bogatec gleda samo kak potegne človeka, da bi jemi ja već opravo. Da bi pa jemi — sirmaki — kaj dobro vćino, tou nej! Kak živinće dela bogaci, te pa da jemi opravi, ga ne pozna već.

V tom premišljavanji sta se vćakala Štefja. Zaškripala so vrata v škegen. „Nešće ide, pa tigriš nikaj ne laja.“

„Štef“, odgovorijo oča Martin kratko.

Kata so se zdignoli na posteli. I rejsan! Štefjova senca je kremesnola mimo vsej štirij oken. Lepo navado je meo Štef, da je šo sigdar najprle v štalo, či je odkod prišeo.

V prekliti so bile dveri odprejte, zato je lahko odpro i zapro. Tiho se je slaćo. Zeo je lapca vö od štampeti i si züo črevle.

Z nekšov bojznostijov ga je mati pitala:

Štef ste opravili?

„Nej“ je odgovoro Štef pritajeno kak da bi njemi nekaj trdoga obtišćalo v grli.

„Pa boš zütra pa šo?“

„Kapa! Ve pa znate, ka sirmak more iti či šče eli nej.“

Mati se je obrnola k steni i bridko zajokala. Štef pa si je potegeo güjo do glave i jo krćevito stisno z zobni, da bi zadušo jok, ki njemi je napuno prsi.

Po razoranom oćinom lici pa je počasi tekla debela skuza i spadnola na zglavnik. Miseo, ka je Bog tüdi siromak bio i ka siromakom da većno bogastvo, je pa vse tri pomirila.

Pošta.

Balažić Anica, Billandiere Viglain Peneze sprejeli, Bog plaćaj. Za letos maš ti vse plaćano i sestra 60 Din. Tak je samo ešće 40 Din. duga. Pozdravljeni vsi v tistom kraji. Ropoša Štefan, Marly, Francija. Znova smo sprejeli 65 Din. 10 par. Prosimo odgovora, na koj naj obrnemo poleg naroćnine te peneze. Kozar Jurič, Martinje. Lanska naroćnina poravnana. Žlebić Štefan, Markovci 105. — 4 kalendare smo vam poslali, vsaki košta 5 Din. Novine dobite od 1. marca, na farofi, cena Din 20. — Tanacek Franc, Vadarci. Na lani vse plaćano. Maroša Štefan, Toury — Francija. Lansko i letošnju naroćnino ino 6 Din. podpore na naše liste sprejeli. Bog plaćaj! Pozvek Anton. Većeslavci 134. Leta 1932 i 1933 ste mi Novine i M. list. Vsako leto ste meli za plaćati 45 Din. ar ste vse na svoj lastni naslov meli. Plaćali ste leta 1932 febr. 3. Din. 12-50 okt. 3. Din. 12-50, 1. 1933. febr. 4. Din. 30, novembra 13. Din. 30. Sküпно 85 Dinarov. Poglednite doma svoje čeke, če je tak prav, ali ne, pa nas obavestite. Na sküпni naslov je falejša naroćnina. Kerec Št. Prošekaves. Višešnje Novine daj prek v Soboti, Križova 4. — Prav maš, narod se pokvarja povsod, Bog ga s tem kaštiga, ka ga zapüsti, ar ga nešće spoznati i njemi verno služiti. Trpimo i molimo, pa zmaga naša bo.

Cene.

L e s. Tesan les od 12 cm naprej 135—160, brzojavni drogovje 150—170, mešani hlodi 100—110, trami tesani 150—160, vednake deske od 16 mm. naprej, široke 310—350, deske od 16 mm. niže, široke 200—215, deske plohi od 15 cm. naprej, vozke 280—300, vednake 320—330 Din. kubik meter, nakladalna postaja. Drva 90—100 Din. meter. Krma. Detelica 45—50, otava, seno 30—50 Din. 100 kg. Ž i v i n a. Bik jünc, 3—3-50, na živo vago, na mrtvo 7-50—9 Din. kg. Svinje na živo vago 6-50—7, na mrtvo vago 11-50—12 Din. kg. Konji 500—8000 Din. glava, žrebeta 1500—2000 Din. Konji za klati 1—1-50 Din. kg. Z r n j e. Pšenica 110—130, jećmen 60—120, kukorica nova 60—80, stara 70—100, oves 60—90, grah črešnjevec 245—255, rdeći 150—160, beli 145—150, mešani 120—125 Din. 100 kg. Cene ido pri vsem gori.

Vreme.

Napovedava se mirno, jasno i hladno vremen, zmes jüžno.

Senja meseca marca.

20 v Bogojini, 26 na Cankovi i Bedeniki, 14 v Črensovcih, 27 v D. Lendavi, 28 pri Gradi, 10 na Hodoši, 5 v M. Soboti, 15 v Prosenjakovcih, 26v Rakićani i Čakovci, 22 v Turnišći, 9 v Kotoribi, 19 v Štrigovi.

Mesarskoga pomoćnika išće

MAITZ VIKTOR, gostilničar,
Zg. Cmurek. p. Marija Snežna.